

beauty. -धर्मः same duties. °चारिन् *m.* a husband. °चारिणी 1 a lawful wife, one legally married (also सहधर्मिणी in this sense). -2 a fellow-worker. -पयिन् *m.*, -पन्थाः *m.*, *f.* a fellow-traveller. -पांशुकीडिन, पांशुकिल *m* a friend from the earliest childhood. -भावः 1 companionship. -2 concomitance. -भाविन् *m.* a friend, partisan, follower. -भू *a.* natural, innate; औत्सुक्येन कृतत्वेन सहभुवा व्यावर्तमाना हिया Ratn. 1. 2. -भोजनम् eating in company with friends. -मनस् *a.* with intelligence. -मरणम् see सह-गमन. -मृता a woman who has burnt herself with her husband. -युध्वन् *m.* a brother in arms. -रक्षस् *m.* one of the three kinds of sacrificial fires. -वसतिः, -वासः dwelling together; सहवसतिमुपेत्य यैः प्रियायाः कृत इव मुधाविकीतोपदेशः Ś. 2. 3. -वासिन् *m.* a fellow-lodger. -वीर्यम् fresh butter. -संसर्गः carnal contact. -सेविन् *a.* having intercourse with. -स्थः a companion.

सहता, -त्वम् Union, association.

सहकार *a.* Having the sound ह; सहकारवृत्ते समये सहकारहणस्य के न संस्मार पदम्। सहकारमुपरि कान्तैः सह का रमणी पुरः सकलवर्णमपि ॥ Nalod. 2. 14.

सहर्ष *a.* Glad, delighted. -षम् *ind.* Gladly, delightfully.

सहस्र *a.* Powerful, mighty; भीष्मो हि देवः सहस्रः सहीयान् Bhāg. 11. 23. 48. -*m.* [सह-असि] 1 The month called Mārgaśīrṣa; Śi. 6. 57; 16. 47; सहसि तत्र समृद्धिमुपागते Rām. ch. 4. 83; Bhāg. 12. 11. 41. -2 The winter season. -*n.* 1 Power, might, strength. -2 Force, violence. -3 Victory, conquering. -4 Lustre, brightness. -5 Water.

सहसा *ind.* 1 With force, forcibly. -2 Rashly, precipitately, inconsiderately; सहसा विदधीत न क्रियामविवेकः परमापदां पदम् Ki. 2. 30. -3 Suddenly, all at once; मातङ्गनकैः सहसोत्पतद्भिः R. 13. 11. -4 With a smile, smiling. -Comp. -दृष्टः an adopted son.

सहसान *a.* [सह-असानच् Un. 2. 84] 1 Patient. -2 Overpowering. -नः 1 A peacock. -2 A sacrifice, an oblation.

सहस्यः The month called Pausa; सहस्यरात्रीरुदवासत्परा Ku. 5. 26; इति विभाति विभावितशीतले सहसहस्यसहस्यथ मैथिली Rām. ch. 4. 84.

सहस्रम् [समानं हसति हस्-र Tv.] 1 A thousand. -2 A large number. -Comp. -अंशु, -अर्चिस्, -कर, -किरण, -दीधिति, -धामन्, -पाद, -मरीचि, -रदिम *m.* the sun; तदण्डमभवद्द्वैतं सहस्रांशुसमप्रभम् Ms. 1. 9; तं चैत् सहस्राकिरणो धुरि नाकरिष्यत् Ś. 7. 4; पुनः सहस्राचिषि संनिधत्ते R. 13. 44; धाम्नाति-शाययति धाम सहस्रधाम्नः Mu. 3. 17; सहस्ररस्मेरि वस्य दर्शनम् Śi. 1. 53. -अक्ष *a.* 1 thousand-eyed. -2 vigilant. (-क्षः) 1 an epithet of Indra. -2 of Puruṣa; सहस्र-शीर्षा पुरुषः सहस्राक्षः सहस्रपात् Rv. 10. 90. 1. -3 of Śiva. -4 of Viṣṇu. -अरः, -रम् a kind of cavity in the top of the

head, resembling a lotus reversed (said to be the seat of the soul). -आननः N. of Viṣṇu. -अधिपतिः a governor of one thousand villages. -अवरः a fine below a thousand, or from five hundred to a thousand Paṇas. -काण्डा white Dūrvā grass. -कृत्वस् *ind.* a thousand times. -गु *a.* possessing a thousand cows (epithet of the sun, also of Indra). -गुण *a.* a thousand-fold. -णी a leader of thousands (epithet of Brahman); विलक्ष्य दैत्यं भगवान् सहस्रणीः Bhāg. 3. 18. 21. -घातिन् *n.* a particular engine of war. -द *a.* liberal. (-दः) an epithet of Śiva. -दंष्ट्रः a kind of fish. -दृग्, -नयन, -नेत्र, -लोचन *m.* 1 epithets of Indra. -2 of Viṣṇu. -दोस् *m.* an epithet of Arjuna Kārtavīrya. -धारः the discus of Viṣṇu. (-रा) a stream of water for the ablution of an idol poured through a vessel pierced with a number of holes. -पत्रम् 1 a lotus; विलोलनेत्रभ्रमरैर्गवाक्षाः सहस्रपत्राभरणा इवासन् R. 7. 11. -2 the Śārāsa bird. -पाद् *m.* 1 an epithet of Puruṣa; Rv. 10. 90. 1. -2 of Śiva. -3 of Viṣṇu. -4 of Brahman. -पादः 1 N. of Viṣṇu. -2 A kind of duck. -3 The sun; L. D. B. -बाहुः 1 an epithet of king Kārtavīrya q. v. -2 of the demon Bāṇa. -3 of Śiva (or of Viṣṇu according to some). -भक्तम् a particular festival at which thousands are treated. -भिद् *m.* musk. -भुजः, -मौलिः *m.* epithets of Viṣṇu. -भुजा *f.* N. of Durgā. -मूर्ति *a.* appearing in a thousand forms. -मूर्धन *m.* N. of Viṣṇu. -रुच् the sun. -रोमन् *n.* a blanket. -वदनः N. of Viṣṇu. -वीर्या Dūrvā grass. -वेधम् 1 sorrel -2 a kind of sour gruel. -वेधिन् *m.* musk. (-*n.*) asa-fœtida. -शिखरः an epithet of the Vindhya mountain. -शिरस्, शीर्षन्, शीर्ष *a.* thousand-headed (epithet of Viṣṇu); सहस्रशीर्षा पुरुषः Rv. 10. 90. 1; सहस्रशीर्षापि ततो गरुमता Bhāg. 4. 1. 1. -श्रवणः an epithet of Viṣṇu. -हर्यश्वः the car of Indra. -हस्तः an epithet of Śiva.

सहस्रक *a.* Amounting to a thousand.

सहस्रतय *a.* (-यी *f.*) Thousandfold. -यम् A thousand.

सहस्रथा *ind.* In a thousand parts, a thousand-fold; दीर्ये किं न सहस्रधाहमथवा रामेण किं दुष्करम् U. 6. 40.

सहस्रशस् *ind.* By thousands; तत्र मल्लाः समापेतुर्दिग्भ्यो राजन् सहस्रशः Mb. 4. 13. 15.

सहस्रिन् *a.* 1 Possessed of a thousand; इच्छति शती सहस्रं सहस्री लक्षमीहेत Pt. 5. 82. -2 Consisting of thousands. -3 Amounting to a thousand (as a fine); क्षत्रियं तु सहस्रिणम् Ms. 8. 376. -*m.* 1 A body of a thousand men &c. -2 The commander of a thousand.

सहस्रत् *a.* Strong, powerful.

सहा 1 The earth. -2 The aloe-plant or flower.

सहायः [सह एति इ-अच्] 1 A friend, companion; सहायसाध्यं राजत्वं चक्रमेकं न वर्तते Kap. A. 1, 7; सहायसाध्याः